

Журавльова Л.В., Сікало Ю.К., Олійник М.О., Федоров В.О.

Харківський національний медичний університет

ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ КУРСІВ ТЕМАТИЧНОГО УДОСКОНАЛЕННЯ

ЛІКАРІВ У ЗМІШАНОМУ ФОРМАТІ З ЕЛЕМЕНТАМИ

ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ НА ПРИКЛАДІ ОКРЕМОЇ КАФЕДРИ

Вступ. Реформування системи вищої медичної освіти із запровадженням нової моделі безперервного професійного розвитку лікаря, безумовно, є важливою складовою модернізації освітнього простору відповідно до вимог сьогодення. Сучасний підхід до процесу професійного вдосконалення лікаря лежить в площині необхідності постійного розвитку його компетенцій [1]. Удосконалення якості навчання лікарів-фахівців на курсах підвищення кваліфікації є актуальною проблемою в системі післядипломної освіти, та вимагає впровадження нових освітніх технологій.

Мета нашої роботи – поділитися досвідом впровадження інтернет-інформаційних освітніх технологій в організації курсів тематичного удосконалення лікарів циклу «Ревматологія» у змішаному форматі з елементами дистанційного навчання на кафедрі внутрішньої медицини №3 та ендокринології ХНМУ (ВМ 3).

Матеріали та методи. Протягом 2020 року на кафедрі було проведено 2 цикли тематичного удосконалення з ревматології для 15 лікарів у змішаному форматі. Навчання проводили в режимі реального часу (онлайн чи офлайн), та за допомогою освітніх платформ без взаємодії в реальному часі. Реалізація навчальної програми в таких умовах стала можливою із впровадженням в освітній процес ХНМУ інтернет-інформаційної дистанційної освітньої технології - платформи Moodle, а також із використанням ресурсів власного сайту кафедри <http://vnmed3.kharkiv.ua/>.

Результати та обговорення. Досвід кафедри в організації та проведенні післядипломного навчання лікарів за фахом «Ревматологія» складає 13 років, протягом яких в навчальний процес

було впроваджено ряд ефективних нововведень, в тому числі інформаційно-освітні дистанційні технології власного сайту кафедри [2]. Платформа Moodle - безкоштовна відкрита система управління навчанням, яка дозволяє комплексно реалізувати як педагогічні, так і організаційно-управлінські засоби навчання. В рамках кафедральної директорії Moodle ХНМУ було створено дистанційний курс відповідно до навчальної програми із різномірним наповненням – записано відеолекції, створено презентації лекцій, матеріали для теоретичної підготовки та контролю знань, завантажено базу рентгенограм, КТ та МРТ знімків, введено активні посилання на сайт кафедри із розміщеними першоджерелами міжнародних рекомендацій з діагностики та лікування ревматичних захворювань, науковими статтями та навчальними посібниками співробітників кафедри, відеозаписами конференцій кафедри з питань коморбідних станів в ревматології та інтерактивними клінічними тренажерами. Варто сказати про необхідність включення кейс-методів навчання в освітній післядипломний процес, що якісно підвищує рівень як теоретичних, так і практичних знань із дисципліни [3]. Дану методику також було включено в дистанційний курс у вигляді створеної бази кейс-випадків.

Загалом, в нових умовах навчання зростає роль самоконтролю та з'явилася потреба постійного зворотного зв'язку із учасниками навчального процесу. Проміжне та прикінцеве анкетування щодо ефективності та якості запропонованого режиму навчання виявило зацікавленість в тестуванні, вирішенні клінічних задач та активному їх обговоренні.

Платформа Moodle дозволила успішно реалізувати можливість дистанційного навчання в синхронному режимі із проведенням вебінарів лекцій та практичних занять. Для контролю знань, консультацій та обговорення питань, що потребують аналізу, проводилися веб-конференції. Загалом, з огляду на наш досвід, даний формат навчання є успішним, та відповідає вимогам сьогодення [4]. Він сприяє створенню індивідуальної освітньої траєкторії, що забезпечує кращі умови для засвоєння матеріалу завдяки високій динамічності та впорядкованості навчального процесу. Така змішана освітня система

дозволяє виробити якісні навички лікарських дій (діагностичних, лікувальних, профілактичних), безперервно підтримувати професійні знання та вміння на високому рівні і мотивувати лікаря до безперервного підвищення професійної компетенції.

Висновок. В умовах нової системи безперервного професійного розвитку для лікарів, організація навчального процесу із впровадженням інновацій є перспективним і високоефективним інструментом, який сприяє методологічному та методичному забезпеченню освітнього процесу. Ефективність інтернет-інформаційних освітніх технологій в системі безперервного післядипломного навчання забезпечується наданням високоякісного інформаційного контенту, можливістю наповнення інтерактивними методиками, а також наявності зворотного зв'язку із безпосередніми учасниками навчального процесу.

Список використаних джерел:

1. МОЗ України. Реформа медичної освіти: україно-швейцарське партнерство [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Київ : МОЗУ, 2019. – Режим доступу: <https://moz.gov.ua/article/news/reforma-medichnoi-osviti-ukrainoshvejcarske-partnerstvo> (дата звернення 07.02.2021) – Назва з екрану.
2. Журавльова, Л.В., Лопіна, Н.А. Використання сучасних інформаційноосвітніх ВЕБ-технологій в додипломній та післядипломній підготовці лікарів у контексті закону "Про вищу освіту" // Матеріали Всеукраїнської навчально-наукової конференції з міжнародною участю, присвяченої пам'яті ректора чл.-корр. НАМН України, проф. Л. Я. Ковальчука: Реалізація закону України "Про вищу освіту" у вищій медичній та фармацевтичній освіті України (з дистанційним під'єднанням ВМ (Ф) НЗ України за допомогою відеоконференц зв'язку), 21–22 травня 2015 р. – Тернопіль, Україна: ТДМУ 2015. - С. 531-533.
3. Лопіна Н.А., Журавльова Л.В. Практико-орієнтований кейс-метод навчання в системі безперервної медичної освіти на основі інформаційних веб-технологій. Практика неперервної професійної освіти: теорія і практика.

Continuing professional education: theory and practice (series: pedagogical sciences). 2018;3-4:56-57.

4. Особливості організації та проведення змішаного навчання на клінічних кафедрах / Л. В. Журавльова, Ю. К. Сікало, М. О. Олійник, О. І. Цівенко, Н. А. Лопіна // Актуальні питання вищої медичної (фармацевтичної) освіти (в онлайн режимі за допомогою системи Microsoft Teams) : матеріали XVII Всеукраїнської науково-практичної конференції (Тернопіль, 05–06 листопада 2020 р.) / Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського. – Тернопіль : ТНМУ, 2020. – С. 92–95.